

της επιστήμης και της κοινωνίας

■ Επιμέλεια:
Γιάννης
Σχίζας

Σπηλαιολόγοι εξερευνούν το σπηλαιοβάραθρο στην περιοχή Στέρνες Χανίων

Την αποστολή των σπηλαιολόγων και ερευνητών που εξερευνούν το σπηλαιοβάραθρο στην περιοχή Στέρνες των Λευκών Ορέων στα Σφακιά επισκέφθηκε ο δήμαρχος Σφακίων, Ιωάννης Ζερβός, στις 12/9. Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ο δήμαρχος κ. Ζερβός, συνοδευόμενος από τους ειδικούς συνεργάτες του, Στρατή Τσιτσιρίδη και Νεκταρία Γλυμενάκη, παρέδωσαν σε μέλη της διεθνούς αποστολής που απαρτίζεται από 40 σπηλαιολόγους και ερευνητές από οκτώ χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής, εφόδια και είδη ανάγκης, ενώ ενημερώθηκαν για την εξέλιξη της σπηλαιο-ερευνήσης.

«Πρόκειται για μία από τις σημαντικότερες εξερευνήσεις που συντελούνται αυτή την περίοδο στον ευρωπαϊκό χώρο, σε σπηλαιοβάραθρο μήκους 12.300 μέτρων, σύμφωνα με την ενημέρωση που είχαμε, το δεύτερο σε μήκος στον ελλαδικό χώρο, γεωγραφικά άνωθεν του χωριού Ανώπολη των Σφακίων σε υψόμετρο 2.090 μέτρων. Η ομάδα των σπηλαιολόγων και ερευνητών, που ολοκληρώ-

νουν σήμερα Κυριακή τη δεκάτη συνεχόμενη ετήσια αποστολή τους, κάθε χρόνο διανύει όλο μεγαλύτερες αποστάσεις εντός του σπηλαιοβάραθρου των Στερνών, ανακαλύπτοντας, καταγράφοντας και χαρτογραφώντας, νέα στοιχεία και πτυχές που αφορούν στη γεωλογία, σπηλαιοβιολογία, υδρολογία, με σύγχρονα ψηφιακά μέσα και τη συλλογή, παράλληλα, δειγμάτων έμβιων οργανισμών τα οποία θα μελετηθούν σε εξειδικευμένα εργαστήρια της Ελλάδας και του εξωτερικού», δήλωσε ο δήμαρχος Σφακίων Ιωάννης Ζερβός.

Η διεθνής σπηλαιολογική αποστολή χρηματοδοτήθηκε από τον ΟΦΥΠΕΚΑ με το ποσό των 10.000 ευρώ, ενώ η δημοτική αρχή ενίσχυσε με τα απαραίτητα εφόδια για κάλυψη αναγκών τους τα μέλη της αποστολής. «Στηρίζουμε σταθερά εδώ και χρόνια τη συγκεκριμένη ερευνητική δραστηριότητα η οποία έχει ευρύτερη σημασία για την περιοχή, καθώς μπορεί να ενισχύσει τη γνώση γύρω από τη γεωλογία, τα υπόγεια ύδατα και το οικοσύστημα των Λευκών Ορέων», δήλωσε ο κ. Ζερβός.

Ο Τραμπ χαρακτηρίζει «φάρσα» ότι η ΤΝ μπορεί να καταστρέψει την ανθρωπότητα

Ο πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών Ντόναλντ Τραμπ χαρακτήρισε «φάρσα» την προειδοποίηση ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη θα μπορούσε να καταστρέψει την ανθρωπότητα, μετά την έκκληση πολλών διευθυντών τεχνολογικών εταιρειών να επιβραδυνθεί η ανάπτυξη των συστημάτων αυτών. «Η Τεχνητή Νοημοσύνη που βάζει στο χέρι τον κόσμο, καταστρέφει την ανθρωπότητα, και όλα τα άλλα κακά πράγματα, είναι ΦΑΡΣΑ», έγραψε σε ανάρτησή του στην πλατφόρμα Truth Social.

Οι μετοχές εταιρειών που σχετίζονται με την ΤΝ έπεσαν κατακόρυφα, αφού ορισμένες από τις κορυφαίες του τομέα ζήτησαν να επιβραδυνθεί ο ρυθμός ανάπτυξής της. Ο διευθύνων σύμβουλος της Anthropic Ντάριο Αμοντέι πρότεινε μάλιστα την αμερικανική κυβέρνηση να προωθήσει δικλίδες ασφαλείας για τον έλεγχο, από ανεξάρτητες υπηρεσίες, των πιο προηγμένων εργαλείων ΤΝ. Την πρότασή του υιοθέτησαν αμέσως πολλά στελέχη μεγάλων εταιρειών, όπως ο Σαμ Άλτμαν

της OpenAI και σ'Ελον Μασκ, ο ιδιοκτήτης της xAI. Νωρίτερα, ο αντιπρόεδρος των ΗΠΑ Τζ. Ντ. Βανς είπε σε δημοσιογράφους ότι αντιμετωπίζει με σκεπτικισμό την έκκληση των στελεχών που ζητούν από την κυβέρνηση να επιβάλει ένα ρυθμιστικό πλαίσιο.

Ο Δημοκρατικός γεροϋσιαστής από τη Βιρτζίνια Μαρκ Γουόρνερ, που πρωτοστατεί στην υιοθέτηση νομοθετικού πλαισίου για τον τομέα, μίλησε με τον Αμοντέι και τον Άλτμαν για τις ανησυχίες που διατύπωσαν για την ασφάλεια της ΤΝ. Ο Τραμπ από την πλευρά του υποστήριξε ότι εργαλεία τα οποία προορίζονται για την ασφαλή χρήση της ΤΝ έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί στον Αμοντέι. «Η κυβέρνηση Τραμπ σταμάτησε "άτομα" της ΤΝ να κάνουν κακά ή δυνητικώς κακά πράγματα, όπως τον Ντάριο (Anthropic!) που τώρα παριστάνει το αγγελάκι – και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε», έγραψε στις αναρτήσεις του.

Πηγή: ΑΠΕ

Ελβετία: «Όχι καλοκαίρια στους 50 βαθμούς Κελσίου»

Χιλιάδες άνθρωποι διαδήλωσαν στη Γενεύη και τη Λωζάνη, στην Ελβετία, για να καταγγείλουν την αδράνεια απέναντι στην υπερθέρμανση του πλανήτη, σε μια κινητοποίηση που διοργανώθηκε από έναν συνασπισμό περισσότερων από εκατό ενώσεων υπό το κοινό σύνθημα «Όχι καλοκαίρια στους 50 βαθμούς Κελσίου!».

«Η ασφυξία δεν είναι αναπόφευκτη», «Θα ζήσουμε ή θα πεθάνουμε;», «Δεν υπάρχει πλανήτης Β», «Βοήθεια, νερό!», «Φωτιά στη λίμνη!», έγραφαν κάποια από τα πολυάριθμα πανό που κρατούσαν διαδηλωτές όλων των ηλικιών που έκαναν ειρηνική πορεία και στις δύο πόλεις, σύμφωνα με δημοσιογράφους του Γαλλικού Πρακτορείου.

Ο Γκιγιόμ Ματί, ένας 31χρονος ακτιβιστής της ένωσης Solidaires και μέλος του συνασπισμού που διοργάνωσε την κινητοποίηση, δήλωσε στο Γαλλικό Πρακτορείο ότι ο συνασπισμός ελπίζει «να εισέλθει επιτέλους σε έναν νέο κύκλο ευρείας, μεγάλης λαϊκής κινητοποίησης για να ασκήσει πίεση ενάντια στην αδράνεια των κυβερνήσεων κομμάτων για το κλίμα, των επικεφαλής του ελβετικού χρηματοοικονομικού κέντρου και της ομοσπονδιακής κυβέρνησης της Ελβετίας, που δεν εφαρμόζουν όλα τα απαραίτητα περιβαλλοντικά μέτρα».

Τον Απρίλιο του 2024, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) έκρινε ότι η Ελβετία δεν έχει λάβει επαρκή μέτρα για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Ήταν η πρώτη χώρα που καταδικάστηκε από διεθνές δικαστήριο για ελλιπή μέτρα για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη.

«Θα δείξουμε στις αρχές μας ότι έφτασε πραγματικά η ώρα να δράσουμε (...) Δεν μπορούμε πλέον να χρηματοδοτούμε όπλα και μετά να μην νοιαζόμαστε για τα υπόλοιπα, αυτό είναι λάθος», φώναξε ο 60χρονος διαδηλωτής Ιβ Φροάντεβο.

«Υπήρξε μεγάλη έλλειψη νερού αυτό το καλοκαίρι. Όχι μόνο για πισίνες, αλλά κυρίως για τη γεωργία και για την επιβίωσή μας», δήλωσε ο Βασάν Φοντανάζ, ένας 47χρονος ηθοποιός από τη Λωζάνη φορώντας μια αμφίεση γιγάντιας σταγόνας νερού.

Ο Λοράν Γκιντετί, ένας 55χρονος αρχιτέκτονας από τη Λωζάνη που φορούσε μάσκα αερίου και μια στολή φτιαγμένη από πλαστικά μπουκάλια, είπε ότι είναι «ένας από τους τυχερούς που έχουν ένα καλά μονωμένο διαμέρισμα που μπορεί να δροσιστεί τη νύχτα». Αλλά αυτό το καλοκαίρι, «σκέφτηκα πολύ τους ανθρώπους που δεν είχαν αυτή την τύχη»...

Στερεύουν τα ποτάμια του πλανήτη

Η αξιολόγηση του παγκόσμιου κύκλου του νερού από τον Παγκόσμιο Μετεωρολογικό Οργανισμό (WMO) αποκαλύπτει μια εξάντληση των παγκόσμιων αποθεμάτων νερού: η ποσότητα γλυκού νερού που διατηρείται στο έδαφος ή κάτω από αυτό, συμπεριλαμβανομένων των υπόγειων υδάτων, των λιμνών, των ποταμών, του χιονιού, της υγρασίας του πάγου στο έδαφος και μέσα στα φυτά και τα δέντρα, ήταν 42% κάτω από το κανονικό σε ολόκληρο τον κόσμο πέρυσι.

Τα τελευταία επτά χρόνια έχουν παρατηρηθεί ποτάμια σε όλο τον κόσμο με λιγότερες «κανονικές» ροές από το 1991. Το 2025, ένα από τα θερμότερα χρόνια που έχουν καταγραφεί ποτέ, μόνο περίπου το ένα τρίτο των ποταμών ήταν εντός του κανονικού εύρους, ενώ το 36% της παγκόσμιας έκτασης των λεκανών παρουσίασε ροές ποταμών κάτω ή πολύ κάτω από το κανονικό, και το 21% ήταν πάνω και πολύ πάνω από το κανονικό, σύμφωνα με τη μελέτη του WMO. Οι παγετώνες έχουν δει τις μεγαλύτερες απώλειες μάζας πάγου από τη δεκαετία του 1990 και οι μεγαλύτερες απώλειες είναι οι πιο πρόσφατες. Μόνο το 2025 η απώλεια μάζας πάγου ήταν 400 γιγατόνοι, γεγονός που προσθέτει 1,1 χιλιοστό στα παγκόσμια επίπεδα της θάλασσας.

Η ανάλυση αποτελεί μια ολοκληρωμένη, επιστημονικά τεκμηριωμένη αξιολόγηση ολόκληρου του κύκλου του νερού, συμπεριλαμβανομένων των ροών των ποταμών, των υπόγειων υδάτων, της εξάτμισης και της διαπνοής, της αποθήκευσης χερσαίου νερού, καθώς και του χιονιού και του πάγου.

Τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα νερού στον Δούναβη αυτό το καλοκαίρι δημιούργησαν μια άνευ προηγουμένου ενεργειακή κρίση στην Ουγγαρία και τη Ρουμανία: όλοι οι πυρηνικοί αντιδραστήρες τους εκτός από έναν έπρεπε να κλείσουν, επειδή η στάθμη του ποταμού ήταν πολύ χαμηλή για να παρέχει νερό για την ψύξη τους.

Ο ποταμός Μισισσιπή, ο οποίος αποτελεί την κύρια πηγή νερού για 50 δήμους των ΗΠΑ, απειλείται από χημική ρύπανση που έχει δημιουργήσει υποξικές νεκρές ζώνες στον Κόλπο του Μεξικού, από άνοδο της στάθμης της θάλασσας που επιταχύνει την απώλεια υγροτόπων και την εισχώρηση αλμυρού νερού, καθώς και από διαλείπουσες ξηρασίες.

Σημαντικά αφρικανικά ποτάμια όπως ο Νείλος, ο Νίγηρας και ο Ζαμβέζη αντιμετωπίζουν σημαντικές απειλές από σοβαρή ρύπανση και ξηρασίες που προκαλούνται από το κλίμα, οι οποίες μειώνουν τα επίπεδα των υδάτων και βλάπτουν τα τοπικά οικοσυστήματα.